

نشست وزیران خارجه اتحادیه عرب برگزار شد

اجتماع ضدایرانی در قاهره

عصر، به

میهمانان این نشست چه کسانی بودند؟

چند روز قبل از برگزاری نشست اتحادیه عرب، موافقان و مخالفان درباره حضور یا عدم حضور خود در قاهره می‌گفتند؛ اما «ریاض» هم بی‌کار نشسته و در حال رایزنی برای حضور موافقتش در این نشست بود. همان زمان خبر آمد که عربستان در پی تعلیق عضویت لبنان در اتحادیه عرب است و در نهایت لبنان در این نشست حاضر نشد. به گزارش ایسنا، «جبران باسیل»، وزیر خارجه لبنان در این نشست شرکت نکرد. همچنین وزیر خارجه دولت وفاق ملی لیبی با ارسال نامه‌ای به اتحادیه عرب عدم مشارکت خود در این نشست را اعلام کرد. اما نماینده عراق میهمان قاهره بود؛ چند روز قبل از برگزاری نشست، خبر آمده بود که «ابراهیم الجعفری» وزیر خارجه عراق میهمان قاهره خواهد بود ولی بعداً این خبر تکذیب شد. صبح روز گذشته، سخنگوی وزارت خارجه عراق، به حضور نماینده عراق در این نشست اشاره کرد. به گزارش «ایسنا»، احمد محجوب، سخنگوی وزارت خارجه عراق در گفت‌وگو با «روس‌البوم» گفت: «عراق در نشست اتحادیه عرب شرکت خواهد کرد و نماینده آن نزار الخیر، معاون وزیر خارجه عراق خواهد بود». او ضمن تکذیب خبر مخالفت ابراهیم جعفری، وزیر خارجه عراق با نشست وزرای خارجه عرب در قاهره گفت: «سیاست عراق بر پایه اصل حل بحران، عدم تنش و گفت‌وگو است».

ایران مسئول حمله موشکی به ریاض نیست

روز شنبه، یک هیئت شورای امنیت سازمان ملل

شرق: روز گذشته، قاهره میزبان وزرای خارجه کشورهای عضو اتحادیه عرب بود؛ نشست اضطراری وزرای خارجه عرب به درخواست عربستان در مقر اتحادیه عرب برگزار شد؛ نشست که عربستان بهانه برگزاری آن را گفت‌وگو درباره آنچه «مداخله‌های ایران در منطقه» نامیده شده، عنوان کرده است.

روز شنبه، سیزدهم آبان‌ماه شلیک موشکی از یمن به فرودگاه بین‌المللی ریاض در عربستان سعودی، موجب موج جدیدی از اتهام‌زنی به تهران شد. یگان موشکی ارتش یمن، یک فروند موشک بالستیک از نوع «برکان h2 (تشفشان)» را ساعت ۸:۲۰ دقیقه به فرودگاه بین‌المللی «ملک خالد» شلیک کرده است. حوثی‌ها تاکنون بارها مناطق جنوبی عربستان سعودی را با موشک یا راکت هدف قرار داده بودند؛ اما این اولین‌بار بود که موشک آنها به حوالی پایتخت این کشور می‌رسید. این اتفاق موجب شد در اولین واکنش خارجی، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، بگوید: «از نظر من حمله (به عربستان) کار ایران بوده است». اما این ادعا به‌سرعت از سوی مقامات مسئول جمهوری اسلامی ایران رد شد. با وجود این مقامات عربستان حمله حوثی‌ها به ریاض را به ایران منتسب کردند. سه روز بعد از آن حادثه، «محمد بن‌سلمان»، ولیعهد عربستان سعودی در گفت‌وگوی تلفنی با وزیر خارجه بریتانیا، ایران را به اقدام نظامی مستقیم علیه کشورش متهم کرده و گفته عمل تهران با «تسلیم موشکی حوثی‌ها در یمن می‌تواند اقدام جنگی محسوب شود».

پیش‌نویس بیانیه اتحادیه عرب

ایران، حزب‌الله لبنان و حزب‌الله یمن سه موضوع محوری بودند که در نشست اتحادیه عرب بررسی شدند؛ بعد از پایان این نشست ضدایرانی، پیش‌نویس بیانیه منتشر شد. به گزارش «ایسنا» به نقل از پایگاه خبری «الیسان»، در پیش‌نویس بیانیه پایانی نشست ضدایرانی قاهره آمده است: «ما حمله انصارالله یمن به ریاض به وسیله موشک بالستیک ایرانی را محکوم می‌کنیم». در بخشی از این بیانیه آمده است: «ما از عربستان حمایت و تمام اقدامات آن کشور به منظور حفظ امنیت ملی را تأیید می‌کنیم». وزرای خارجه عرب مدعی شدند: «لازم است که ایران حمایت‌های خود از انصارالله یمن و حزب‌الله لبنان را متوقف کند، همچنین در بحرن بی‌ثباتی ایجاد نکند و به اصل سیاست حسن هم‌جواری پایبند باشد».

نگاه بیرون

بازی بازنده عربستان

The New York Times

ترجمه: شهرام زرنردار

● ترکیب قدرت، جاه‌طلبی و اضطراب، قابل انفجار است و این روزها مقدار زیادی از این سه در ریاض وجود دارد. عربستان سعودی که روزگاری یک قدرت منطقه‌ای منفعل و محتاط بود، در سال‌های اخیر هدف جدیدی برای خود یافته است. جاه‌طلبی بی‌رحمانه محمدبن‌سلمان، ولیعهد عربستان، در نمایش کامل در خانه با حمله به تجار و اعضای خانواده سلطنتی همچنین در سرتاسر خاورمیانه انعکاس یافته و این به واسطه وجود اضطراب درمورد نفوذ ایران به جلو رانده می‌شود.

شاهزاده محمد برای این امر دلیلی دارد. ایران در راه تبدیل‌شدن به یک قدرت مسلط - از عراق تا لبنان - است. احتمال دارد که عربستان سعودی درباره نیات و قدرت ایرانی‌ها مبالغه کند اما کشورهای غربی و آسیایی نوعاً نیات و قدرت ایرانی‌ها را درست ارزیابی نمی‌کنند. خود ایرانی‌ها درباره اینکه چگونه به منطقه می‌نگرند موضعی روشن دارند. «هیچ عملیات تعیین‌کننده‌ای در عراق، سوریه، لبنان، شمال آفریقا و منطقه خلیج فارس بدون رضایت ایران نمی‌تواند رخ دهد». این امکان وجود دارد که بغداد، دمشق و بیروت در کنترل کامل تهران نباشد اما به‌خاطر وجود نواب و متحدانش، تهران می‌تواند به‌طرزی تعیین‌کننده میدان‌های جنگ و سیاست آنها را سروسامان دهد.

با توجه به این شرایط و وضعیت‌ها شاهزاده محمد دلیل کافی برای زیرسؤال‌بردن ارزش خطرپذیری پیشینیانش درباره سیاست خارجی عربستان دارد. در دوران شاهان قبلی عربستان سعودی، ریاض صدا البته مشتاق همکاری با تهران با وجود اعمال تحریک‌کننده آنها بوده است... ملک‌عبدالله با هاشمی‌رفسنجانی و محمد خاتمی، رؤسای جمهوری پیشین ایران، کنار آمده بود... در حال حاضر سیاست خارجی و امنیتی سعودی‌ها شتاب کمتری گرفته است... دخالت نظامی عربستان سعودی در یمن، گران و پرهزینه بوده بی‌آنکه نتیجه‌ای حاصل شود. در حقیقت این جنگ می‌تواند منجر به نتیجه‌ای شود که ریاض شدیداً از آن اجتناب می‌کند: تغییر جنبش حوثی به چیزی شبیه حزب‌الله لبنان.

ادامه در صفحه ۱۹

politics@sharghdaily.ir

روزنه

سوریه این بار در سوچی

القدس

ترجمه: آزاده بابایی‌نژاد

● رؤسای جمهوری سه کشور ایران، روسیه و ترکیه به منظور یافتن راهی برای پایان‌دادن به بحران شش‌ساله سوریه، روز چهارشنبه گفت‌وگوهای خود را ادامه می‌دهند. شهر سوچی روسیه میزبان این دور از گفت‌وگوهای سه‌جانبه است که قرار است در آن روی موضوعات مهمی، از جمله بحران دو شهر ادلب و عفرین و نیز یافتن راهکار سیاسی به جای نظامی متمرکز شود تا این چنین مقدمات نگارش فصل آخر این بحران ازسوی کشورهای یادشده فراهم شود. در عرف سیاسی چنین مرسوم است که پیش از نشست سران، وزیران خارجه گرد هم آیند تا رویکردهای کشورهایشان را به بحث و گفت‌وگو بگذارند. در همین راستا بود که وزیران خارجه سه کشور دیروز در شهر ساحلی آنتالیای ترکیه با یکدیگر دیدار کرده و مفاد نشست روز چهارشنبه را به اشتراک گذاشتند. گرچه مراکز تصمیم‌گیری این سه کشور بر ضرورت اتخاذ گام‌های اجرایی برای پایان‌دادن به بحران سوریه تأکید دارند، اما پرواضح است که در موضوعات مهمی، از جمله برچیدن گروه‌های تروریستی در ادلب و اجازه به نیروهای ترکیه برای ورود به شهر عفرین، توقف به‌همارن و یافتن راه انتقال سیاسی قدرت و موافقت با حضور نمایندگان کرد به شیوه‌ای که آنکارا دلخور نباشد، سخت با یکدیگر اختلاف‌نظر دارند... در همین حال و بنا به باور آگاهان سیاسی، با وجود پیچیدگی‌های بحران سوریه که هرروز بازیگران جدیدی به فهرست این بحران افزوده می‌شوند، اما هنوز زمان دستیابی به راهکار نهایی نرسیده و در این میان نکته بسیار مهم این است که پوتین و اردوغان هم‌زمان به این نتیجه رسیده‌اند که تنها راهکار برون‌رفت از بحران سوریه فقط از طریق دیپلماتیک امکان‌پذیر است و گفت‌وگوهای طرفین این بحران با نظارت سازمان ملل متحد کم‌کم آغاز می‌شود. شاهد این گمانه‌زنی، تصریحات اخیر پوتین و اردوغان است که هریک جداگانه بارها از امکان تبدیل‌شدن راهکار نظامی به سیاسی سخن گفته‌اند. چنین رویکردی از سوی مسکو از توافق ضمنی بین آمریکا و روسیه حکایت دارد که تاریخ آن به سفر آسیایی چندی پیش دونالد ترامپ بازمی‌گردد که هر دو با صدای بلند فریاد زدند؛ راه‌حل نظامی هرگز.

کشورهای عربی تصمیم گرفتند که وارد گفت‌وگو با ایران شوند». محمدبن‌عبدالرحمن گفته است: «در سیاست عربستان و امارات برای اجرای توافق شورای همکاری و انجم گفت‌وگو و تفاهم انحراف وجود دارد». وزیر امور خارجه قطر در رابطه با بحران کشورهای عربی هم گفته است: «قطر خواستار حل بحران است اما به دلیل رفتار عربستان و امارات در تحریم قطر و اتخاذ اقدامات غیرقانونی و بی‌ست گذرگاه‌ها این بحران همچنان ادامه دارد». چند روز قبل کامل ابوجابر وزیر خارجه پیشین اردن هم ضمن اشاره به اینکه جنگ عربستان با ایران برای ما منفعی نخواهد داشت، گفته است: «مصر و اردن برای حل مشکلات منطقه باید با هم همکاری و هماهنگی داشته باشند». به گزارش ایسنا، سامح شکر، وزیر خارجه مصر، نیز روز یکشنبه به منظور کاهش تنش میان ایران و عربستان سفری سه‌روزه به عمان، اردن، عربستان، کویت، امارات و بحرین را آغاز کرد و قرار است پیام‌هایی از طرف عبدالفتاح سیسی، رئیس‌جمهور مصر، به سران کشورهای عربی تحویل دهد.

اتحادیه عرب و عضویت در آن

اتحادیه عرب (جامعه الدول العربیه)، مجموعه‌ای است از کشورهای جنوب‌غربی آسیا، شمال و شمال‌غربی آفریقا؛ این اتحادیه در ۲۲ مارس سال ۱۹۴۵ (دوم فروردین ۱۳۲۴) با حضور شش کشور مصر، عربستان، عراق، سوریه، لبنان، یمن و اردن تأسیس شد. درحال‌حاضر اتحادیه عرب ۲۲ عضو دارد. سنگ‌بنای این سازمان به پیشنهاد «آنتونی ایدن»، نخست‌وزیر انگلیس و بعد از جنگ دوم جهانی گذاشته شد. در این اتحادیه عنصر انسجام‌بخش اشتراکات قومی و نژادی است نه اشتراکات جغرافیایی. کشورهای الجزایر، بحرین، کومور، جیبوتی، مصر، عراق، اردن، کویت، لبنان، لیبی، موریتانی، مغرب، عمان، فلسطین، قطر، عربستان، سومالی، سودان، سوریه، تونس، امارات و یمن عضو این اتحادیه هستند. این اتحادیه از لحاظ ساختاری از اتحادیه اروپا الگوبرداری کرده است. مرکز اتحادیه عرب در قاهره است. اتحادیه عرب فراز و فرود زیادی را طی کرده است؛ اتحادیه عرب گاه در مقابل بحران‌هایی که بر سر راهش وجود داشته شکست را پذیرا بوده است و نتوانسته تهدیدها را به فرصت تبدیل کند؛ حالا برخی از کشورهای عضو اتحادیه بحران در منطقه را بر صلح ترجیح می‌دهند؛ اگرچه نمی‌توانند اجماع کلی علیه یک ایده ایجاد کنند.

هم باشگاهی سلام...

www.bk.ir

مرکز ارتباط سبز: ۰۲۱-۸۱۳۰۱

اداره کل روابط عمومی و همکاری‌های بین‌الملل

بانک هم‌مردم ایران

اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهر تهران برگزار می‌نماید:

سلسله نشست های تهران شناسی و تهران پژوهی

عصر قلم

معرفی، نقد و بررسی کتاب:

قصه های مسعودیه (تهران در آینه یک عمارت)

با حضور:

سید محمد بهشتی

سیداحمد محیط طباطبایی

داریوش شهبازی

منصوره اتحادیه

بهنام ابوترابیان

محمد بیطرفان

و علاقمندان تهران پژوهی و تهران شناسی

زمان: سه شنبه ۳۰ آبان ساعت ۱۶-۱۸

مکان: خیابان مطهری، نرسیده به سهروردی، پلاک ۱۳۰

اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی- نگارخانه تهران

حامیان برنامه

www.etehtan.farhang.gov.ir